

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

24. Szczepkowski J., (2013). Terapia młodzieży z problemem narkotykowym. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit s.c.

25. Świtek T. (2009). Ścieżki rozwiązań, Wydawnictwo: Księgarnia Akademicka, Kraków.

26. Świtek T. (2014). Jak pracować z osobami stosującymi przemoc. Centrum Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, http://centrumpsrwd.nazwa.pl/instalator/wordpress/wp-content/uploads/2014/07/poradnik_praca_z_osp.pdf.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2023

УДК 796.5: 373.5.147.091

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282820>

*Христина Соломчак, доктор філософії,
доцент кафедри туризму та соціально-гуманітарних дисциплін
Міжнародного Європейського Університету*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

У статті обґрунтовано концептуальні теоретичні та методологічні засади підготовки майбутніх учителів до організації і проведення туристичної діяльності школярів у сучасному освітньому процесі; визначено специфіку та особливості проведення занять туризмом в контексті фізкультурної підготовки студентів до професійної діяльності; встановлено внесок змісту навчального предмета "Фізична культура" для ключових компетентностей учнів.

Ключові слова: освіта; туризм; професійна підготовка; фізична культура.

Табл. 1. Літ. 5.

*Khystyna Solomchak, Doctor of Sciences (Philosophy),
Associate Professor of the Tourism and Social and Humanitarian Disciplines Department,
International European University*

PREPARATION OF FUTURE TEACHERS FOR THE ORGANIZATION AND CONDUCT OF SCHOOL STUDENT TOURIST ACTIVITIES IN THE MODERN EDUCATIONAL PROCESS

The article substantiates the conceptual theoretical and methodological principles of training future teachers for organizing and conducting tourist activities of schoolchildren in the modern educational process; the specifics of conducting tourism classes in the context of physical training of students for professional activities are determined; the contribution of the content of the educational subject "Physical Culture" to the key competencies of students has been established. Professional training, activity of a teacher in an educational institution of various types is adequate in relation to the socio-cultural situation in the country and the world. During the study of training courses on tourism, the future teacher acquires theoretical and practical skills, knowledge on the organization of trips of various levels of complexity; tourist orientation and topography; study of technical techniques for overcoming natural and artificial obstacles; provision of first aid and transportation of the victim; survival during emergencies and disasters. The purpose of professional training of students is the formation of professional competences in the organization and conduct of tourism classes based on the modern paradigm of education and physical education. It should be noted the need to possess such competencies for both personal life and professional activities of the future physical education teacher. These are the expected results of the process of professional training of future teachers to engage in tourism with students of different age groups in the manifestation of a number of formed special competencies as abilities. Pedagogical interaction of physical culture teachers and schoolchildren as subjects of the education process and tourism activities determines the activity algorithm: the teacher's professional competence as the ability to teach is transformed into the student's ability to know and be able to.

Keywords: education; tourism; professional training; Physical Education.

Постановка проблеми. Сучасні умови розвитку особистісного та суспільного життя сміливо можемо назвати кризовими, що обумовлено цивілізаційними викликами сьогодення, а саме обставинами і проявами нечуваної жорстокості гібридної російсько-української війни з 2014 р., повномасштабного вторгнення з 24 лютого 2022 р., наслідками пандемії COVID-19, європейського, євроатлантичного вибору України тощо. Однак у цих складних обставинах українська освітня спільнота намагається зберегти довоєнні тенденції розвитку освіти в реалізації мети і завдань процесу фізкультурної галузі НУШ, підготовки

майбутніх учителів до організації та проведення зокрема туристичної діяльності школярів в умовах закладу освіти та поза ним. Методологічно обґрунтованим є вивчення особливостей розвитку цього напрямку зараз з урахуванням повоєнної перспективи, а також трансформаційних процесів у класичній моделі вищої освіти, про що В. Бодак, А. Рибчук, О. Сивик говорять як про "зростання економізації державної освітньої діяльності" [1, 7]. Адже поняттям "туризм" ми означаємо реалії туризму як економічної галузі, виду професійної, підприємницької діяльності, форми освітньої діяльності, виду дозвілля тощо. Сучасні соціо-культурні умови роз-

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

виту туризму вимагають переосмислення його ролі і значимості в житті людини на різних етапах онтогенезу, суспільства, економіки, міжкультурної взаємодії тощо, оскільки очевидними є суперечності між різновекторним потенціалом туризму (освітньо-пізнавальним, культуротворчим, економічним тощо) і його недостатньою теоретичною розробкою як освітньої проблеми, а також використанням результатів.

Інтерес до занять туризмом на різних етапах онтогенезу є формою емоційного вияву потреби виходу із зони особистісного комфорту, пізнання, рухової діяльності, мандрів, що забезпечує скерованість особистісних сил людини на їх задоволення. Мотивація, інтерес до занять туризмом у різних умовах життєдіяльності має свою діалектику і логіку застосування різноманітних освітніх технологій.

Державна політика у галузі освіти завжди спрямована на забезпечення гармонійного розвитку особистості, безпеки і здоров'я дітей та молоді в сукупності складових структури особистості – духовній, соціальній, психічній, фізичній. Пріоритетним завданням системи освіти є навчання людини відповідально ставитися до власного здоров'я та навколишніх як до найвищих індивідуальних і суспільних цінностей. Це здійснюється через розвиток ефективної валеологічної освіти, і, зокрема, залучення до фізичної культури і спорту всіх учасників освітнього процесу. У цьому сенсі важливою постає проблема підготовки майбутніх учителів до організації та проведення туристичної діяльності школярів в освітньому процесі НУШ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі туризму як явища культури в його історичному розвитку, виду освітньої діяльності, форми дозволя, засобу навчання і виховання, оздоровлення й відпочинку вивчали українські та зарубіжні вчені.

Методологічним підґрунтям досліджуваної проблеми стали розробки, у яких визначено особливості виховання особистості на різних етапах онтогенезу, зокрема роль мотивації у формуванні основ здорового способу життя молоді засобами фізичної культури і спорту – І. Бех, М. Лук'яненко, Л. Дудорова; досвід вивчення проблем менеджменту дозволя, туризму як спортивної, фізкультурної, оздоровчо-відпочинкової, професійної діяльності людей різного віку – Арманд Болл, Беверлі Болл, Т. Блистів, О. Вацеба, Г. Кондрацька, М. Лук'яненко, І. Петрова, В. Федорченко, З. Філіпов та низка інших. Однак незважаючи на численні дослідження, залишаються невизначеними проблеми підготовки майбутніх учителів до організації та проведення туристичної діяльності школярів у сучасному освітньому процесі, що й обумовило вибір теми пропонованої статті.

Метою статті є обґрунтування концептуальних теоретико-методологічних засад підготовки майбутніх учителів до організації та проведення туристичної діяльності школярів в освітньому процесі

фізкультурної галузі НУШ. У межах визначеної мети необхідно розв'язати такі **завдання**: визначити соціокультурні обставини й особливості сучасного освітнього процесу; виявити специфіку проведення занять туризмом у контексті фізкультурної підготовки студентів до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Підготовка майбутніх учителів до організації та проведення туристичної діяльності школярів у загальноосвітньому закладі та поза ним здійснюється у закладах вищої освіти в межах ОКР “Бакалавр” спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітньої програми “Фізичне виховання”, конкретизована комплексом загальноосвітніх та спеціальних навчальних дисциплін. Аналізуючи процес підготовки студентів до професійної педагогічно-туристичної діяльності, встановлюємо цілісність структурних компонентів мети, теоретико-методологічної основи, змісту, форм і методів, очікуваних результатів.

Фахова підготовка вчителя фізичної культури поєднує перспективу роботи вчителя-предметника в закладах освіти різного типу, а також організатора процесу фізичного виховання, зокрема в літньому оздоровчому таборі, який залучає всіх учасників навчально-виховного процесу до систематичних занять руховою активністю, зокрема туризмом, з метою пізнання / самопізнання, оздоровлення й відпочинку. Метою професійної підготовки студентів є формування фахових компетентностей в організації та проведенні занять з туризму на засадах сучасної парадигми освіти та фізичного виховання. Досягнення поставленої мети відбувається шляхом ознайомлення майбутніх учителів з нормативно-правовою базою шкільної та позашкільної освіти, вимогами до занять туризмом, зокрема до техніки безпеки, життєдіяльності у польових умовах, знань про функції і безпечне поведіння зі спеціальним обладнанням та інвентарем; усвідомлення майбутніми педагогами прав і обов'язків керівника та членів туристського походу.

Здійснюючи освітню роботу зі школярами задля формування у них інтересу до занять туризмом, визначаємо обов'язки педагогічного працівника, які передбачають виконання навчальних планів та програм, чинних для роботи в закладі освіти в сучасних умовах російського повномасштабного вторгнення з 2022 р., дистанційного навчання тощо; створення оптимальних педагогічних умов для отримання знань, формування умінь і навичок з різних видів туристсько-краєзнавчої роботи школярів відповідно до їх індивідуальних потреб, інтересів, можливостей, нахилів та здібностей; сприяння у розвитку інтелектуально-пізнавальних, творчих, фізичних здібностей учнів відповідно до їхніх потреб і запитів; визначення мети та конкретних освітніх завдань, засобів їх реалізації у сучасних умовах навчання; дотримання

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

правил педагогічної етики, настанов особистісно орієнтованої парадигми виховання, діяльнісного та компетентнісного підходів; створення педагогічних умов, безпечних для фізичного й психічного здоров'я підлітків, пропагування здорового способу життя, зокрема засобами занять туризмом; у межах посадових обов'язків сучасного вчителя знання, дотримання і реалізації концептуальних вимог НУШ [2].

Під час вивчення навчальних курсів з туризму майбутній учитель засвоює теоретичні і практичні навички, знання з організації походів різного рівня складності; спортивного туристського орієнтування та топографії; вивчення технічних прийомів подолання перешкод природного і штучного характеру; надання домедичної допомоги і транспортування потерпілого; виживання під час надзвичайних ситуацій та катастроф. Доцільно зазначити необхідність володіння такими компетентностями як для особистісної життєдіяльності, так і професійної діяльності майбутнього вчителя фізичної культури. Це очікувані результати процесу професійної підготовки майбутніх педагогів до занять туризмом з учнями різних вікових груп у вияві низки сформованих спеціальних компетентностей як здатностей: створити психолого-педагогічні умови для процесу засвоєння учнями у межах школи та поза нею знань з туризму та краєзнавства; організувати поетапну підготовку до екскурсії / походу; володіти способами орієнтування на місцевості, вміти застосувати техніки подолання природних і штучних перешкод, адекватно розподіляти навантаження на учасників походу, надавати першу медичну допомогу; популяризувати здоровий спосіб життя, а також здійснювати краєзнавчі дослідження в умовах походу, формувати наскрізні ключові компетентності учнів.

Педагогічна взаємодія вчителів фізичної культури та школярів як суб'єктів процесу навчання і виховання у процесі занять туризмом визначає алгоритм зв'язку діяльності та результату: фахова компетентність вчителя як здатність *навчити* трансформується у здатність учня *знати і вміти*.

Як зазначено в Програмі з фізичної культури, варіативний модуль "Туризм" [3, 330–337], навчальний матеріал та очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів / учениць у межах шкільного / позашкільного навчання орієнтовані на якісне засвоєння знань, умінь та навичок поданого матеріалу. Рівень отриманих результатів занять туризмом школярів в умовах школи та позашкільного закладу освіти зумовлений рівнем професійної підготовки вчителя фізичної культури, його здатністю формувати в учнів ключові життєво необхідні компетентності.

Компетентнісний підхід у поєднанні з особистісно орієнтованим та діяльнісним у реформованій Новій українській школі становить методологічну основу нової освітньої парадигми, яка замінює зна-

нневу настанову і впроваджується у декілька етапів. З 2022 р. розпочато новий етап здійснення реформи НУШ. На цьому етапі передбачено розробку і затвердження стандартів базової середньої освіти на компетентнісній основі, а також організацію нових умов системи підвищення кваліфікації вчителів і керівників закладів освіти; інвентаризацію мережі шкіл та закладів професійної освіти для проектування системи закладів III рівня (це профільна школа); організацію умов належного вивчення іноземних мов у старшій школі згідно зі Стратегією сталого розвитку "Україна-2020"; створення мережі опорних шкіл базового рівня; розробку професійних стандартів педагогічної діяльності у початковій та середній школі; незалежну сертифікацію вчителів; створення регіональних органів забезпечення якості освіти; незалежне оцінювання результатів навчання за курс базової школи; початок роботи базової школи за новими освітніми стандартами на компетентнісній основі, що передбачено проектом Закону України "Про освіту" (до 2022 р.) [5, 32]. Шляхом опрацювання концептуальних (для НУШ) та програмних вимог фізичної культури як навчального предмету [3, 2–7; 4, 160; 5] зробимо вибірку визначень ключових компетенцій учня сучасної загальноосвітньої школи в проекції на сформульовані перспективи їх формування змістовими та технологічними засобами фізичної культури і професійної діяльності вчителя, що їм відповідають (див. Табл. 1).

Першочерговим завданням у роботі вчителя / інструктора / тренера фізичної культури в шкільному та позашкільному закладі освіти є всебічна фізкультурна освіта учнів. Професійна підготовка, діяльність педагога в закладі освіти різного типу, завжди є адекватною щодо соціо-культурної ситуації у країні та світі. І, як зазначено в Методичних рекомендаціях про викладання фізичної культури у 2022/2023 н. р., вчитель у процесі фізичного виховання повинен відповідно до обставин проявляти творче мислення, застосовувати інноваційні технології у виборі форм і методів в дистанційному, очному чи змішаному режимі роботи [4]. Зокрема це важливо під час занять з туризму в умовах дистанційного навчання, застосуванні методів проєктів, тренінгу, моделювання, гри з акцентом на теоретичній складовій у поєднанні з практичною.

Застосування компетентнісного підходу у роботі вчителя / інструктора / тренера з фізичної культури та, зокрема, занять туризмом, ставить вимогу володіння тими компетентностями, які маємо формувати в учнів, а також педагогічно-психологічними знаннями, методичними навичками та уміннями, мати високий загальний рівень освіченості. Компетентність педагога як результат його професійної підготовки / перепідготовки повний виявляє себе в організації і проведенні туристсько-краєзнавчої подорожі в послідовності таких етапів: організаційного, ін-

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

формаційного та фізичної підготовки групи, визначення маршруту та руху на маршруті, матеріально-технічного забезпечення подорожі.

Компетентності вчителя з фізичної культури як керівника групи, організатора подорожі повинні забезпечити реалізацію маршруту в повній безпеці,

Таблиця 1

**Кореляція змісту навчального предмета “Фізична культура”
з ключовими компетентностями учня НУШ**

Ключові компетенції учня НУШ та зміст цих компетенцій	Відповідність змісту навчального предмету “Фізична культура” і формування ключових компетентностей учнів
1. Спілкування державною мовами (і рідною – у разі відмінності)	Правильне використання термінологічного апарату українською мовою під час занять фізичною культурою і спортом, популяризація ідей фізичної культури і спорту засобами української мови
2. Спілкування іноземними мовами	Уміння за допомогою іноземної мови спілкуватися про фізичну культуру, шукати інформацію в іноземних джерелах про ефективні оздоровчі програми, спортивні новини, усвідомлення ролі іноземної мови як засобу міжнародного спілкування у спорті
3. Математична грамотність	Здатність використовувати математичні методи під час занять фізичною культурою, для створення індивідуальних фізкультурно-оздоровчих програм, вести рахунок при проведенні змагань у різних видах спорту, здійснювати підрахунок та аналізувати частоту серцевих скорочень у стані спокою та під час фізичних навантажень, розраховувати зусилля для досягнення мети, аналізуючи швидкість, відстань, траєкторію тощо
4. Компетентності в природничих науках і технологіях	Організація та здійснення туристичних мандрівок; виконання різних фізичних вправ в умовах природного середовища, використання сили природи в процесі занять фізичною культурою
5. Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння використовувати цифрові пристрої для навчання техніки рухових навичок, фізичних вправ, майстер-класи з різних видів спорту, відеоуроки та відеоролики про проведення різних форм фізкультурно-оздоровчих занять тощо
6. Уміння навчатися упродовж життя	Усвідомлення потреби розв’язувати проблемні завдання у сфері фізичної культури і спорту упродовж усього періоду онтогенезу
7. Соціальні і громадянські компетентності	Уміння гідно боротися, здобувати чесну перемогу та з гідністю приймати поразку, контролювати свої емоції, користуватися власними перевагами і визнавати недоліки у тактичних діях
8. Підприємливість	Уміння організувати гру чи інший вид командної рухової діяльності, розуміючи, окрім іншого, економічні перспективи
9. Загальнокультурна грамотність	Уміння виявляти свій культурний потенціал через рухову діяльність; повага до національно-культурних цінностей інших народів, почуття національної гідності, збереження історичної пам’яті в заняттях краєзнавчим туризмом
10. Екологічна грамотність	Свідоме ставлення до власного здоров’я; організація гри, туристичного походу, краєзнавчої екскурсії чи іншого виду рухової діяльності, усвідомлення важливості дотримання безпекових вимог при виконанні фізичних вправ тощо

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

виконання низки освітніх, виховних і спортивних завдань задля досягнення поставленої мети оздоровлення, активного відпочинку учасників туристського походу, пізнання ними навколишнього світу та самопізнання. На підготовчому етапі подорожі психолого-педагогічна майстерність керівника спрямована на формування у групі учасників подорожі відчуття спільноти, єдиної команди, яку характеризують сприятливий психологічний мікроклімат, розуміння спільної мети, злагодженість дій та діяльності, здатність до самоорганізації, визнання авторитету лідера з числа однолітків і дорослих. Керівник розподіляє обов'язки між членами туристської групи (фізорганізатора, фотографа, санінструктора, завідувача харчоблоку, відповідального за ремонт спорядження, відповідального за ведення щоденника походу тощо), проводить детальні інструкції. Так, завідувач харчоблоку обліковує запас, поповнення і розхід продуктів на маршруті, складає меню; санінструктор комплектує та зберігає аптечку, стежить за дотриманням туристами санітарно-гігієнічних норм, за необхідності надає першу домедичну допомогу; відповідальний за ведення щоденника робить записи подій, своїх вражень, спостережень тощо. Ці уміння майбутнього педагога в процесі підготовки можуть бути сформовані з використанням ІКТ.

Професійна підготовка та особистісні якості керівника походу відповідають таким вимогам: фахова педагогічна освіта, фізична підготовка, організаторські здібності, досвід керівництва подорожами. Фахові компетентності вчителя / інструктора / тренера з фізичної культури як керівника туристської подорожі виявляють, зокрема, його здатність здійснити якісну підготовку учнів до походу. Сюди входить цикл бесід, лекцій, проведених інструкцій про правила поведінки в поході, пожежну безпеку, способи гасіння пожеж, правила безпеки на воді, уникнення травматизму, надання першої домедичної допомоги, дотримання природоохоронних законів, тактовне спілкування з місцевим населенням. Володіння особистісно орієнтованим підходом дасть змогу керівникові подорожі підібрати для кожного із учасників персональні завдання, заохочувати до вияву корисної ініціативи, розвивати бажання самопізнання та самореалізації, вміння робити вибір й нести відповідальність за його наслідки.

Особистісно орієнтований підхід в організації та проведенні фізкультурно-оздоровчих, рекреаційних занять туризмом передбачає активізацію емоційно-естетичної та мотиваційної сфери особистості у процесі формування інтересу до цього виду фізичної культури. Майбутньому керівникові фізкультурного виховання необхідно твердо засвоїти настанову особистісно орієнтованої технології виховання: дитина обирає той вид діяльності, який більшою мірою дає змогу задовольнити виниклу потребу (спілкування, проведення вільного часу, розваги, емоційної роз-

рядки, самоствердження тощо) і отримати позитивні емоції. І цей постулат несумісний з уніфікацією і стандартизацією навчально-виховних заходів в умовах школи та поза нею.

Висновки. Проблема туризму в сучасному освітньому процесі виходить за межі компетенції лише фізичного виховання чи історії культури, а є важливою міжгалузевою проблемою, яка об'єднує основні засади буття людини, природи й культури в єдності пізнання себе і світу навколо себе, діяльності та задоволення від неї. Туризм і формування стійкого інтересу до туристичної діяльності за своїм освітнім потенціалом є не лише засобом, а й самостійним об'єктом навчання і виховання. Педагог як організатор фізичного виховання повинен орієнтуватися у методичних аспектах фізичного виховання на засадах валеології, особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів, володіти знаннями, навичками і досвідом застосування їх настанов до розв'язання проблеми формування у школярів стійкого інтересу та здатностей до занять туризмом. Роль керівника фізичного виховання в умовах ЛОТ не обмежується лише ретрансляцією спортивно-фізкультурних туристських знань, умінь і навичок, пріоритетною є естетично-емоційна, оздоровчо-відпочинкова спрямованість навчально-виховного процесу з фізвиховання в умовах закладу освіти та поза ним. Очікуваними результатами процесу професійної підготовки майбутніх педагогів до занять туризмом зі школярами є низка сформованих компетентностей, що здобуті у застосуванні компетентнісного підходу, що задовольняє вимоги міжпредметної фахової підготовки вчителя фізичної культури для потреб загальноосвітньої школи і позашкільного закладу освіти. Зміст навчального предмету "Фізична культура" корелюється з ключовими компетентностями учнів, що ставить вимоги міжпредметної фахової підготовки вчителя фізичної культури для потреб загальноосвітньої школи і позашкільного закладу освіти. Перспективою подальших досліджень є проблема патріотичного виховання засобами туризму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бодак В., Рибчук А., Сивик О. Неоліберальна парадигма трансформації класичної моделі вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2023. № 3 (211). С. 7–11.
2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/ua-sch-2016>.
3. Копилова Л., Макаров О. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів для 5–9 класів. Варіативний модуль "Туризм". Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів для 5–9 класів. Затверджена Наказом МОН від 23.10.2017 № 1407. 427 с. С. 330–337.
4. Методичні рекомендації про викладання фізичної культури 2022–2023 н. р. URL: <https://vseosvita.ua/library/>

ПРОФЕСІЙНА АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ: ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІЛЕЙ НАВЧАННЯ ТА ПОТРЕБ СТУДЕНТІВ

metodychni-rekomendatsii-pro-vykladannia-fizychnoi-kultury-u-2022-2023-nr-680509.html.

5. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Б.М.: Б.В., 2016. 34 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

REFERENCES

1. Bodak, V., Rybchuk, A. & Syvyk, O. (2023). Neoliberalna paradyhma transformatsii klasychnoi modeli vyshchoi osvity [Neoliberal paradigm of transformation of the classical model of higher education]. *Youth & market*. No. 3 (211), pp. 7–11. [in Ukrainian].

2. Kontsepsiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity “Nova ukrainska shkola” na period do 2029 roku (2016). [The concept of implementation of state policy in the field of general secondary education reform “New Ukrainian School” for the period until 2029]. Available at: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserechnya/ua-sch-2016>. [in Ukrainian].

3. Kopylova, L. & Makarov, O. (2017). Navchalna prohrama z fizychnoi kultury dlia zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv dlia 5–9 klasiv [Curriculum for physical culture for general educational institutions for grades 5–9]. *Variable module “Tourism”*. Curriculum for physical culture for general educational institutions for grades 5–9. Approved by the Order of the Ministry of Education and Culture dated 23.10.2017 No. 1407. 427 p.; pp. 330–337. [in Ukrainian].

4. Metodychni rekomendatsii pro vykladannia fizychnoi kultury 2022–2023 n.r. (2022). [Methodical recommendations on teaching physical culture 2022–2023]. Available at: <https://vseosvita.ua/library/metodychni-rekomendatsii-pro-vykladannia-fizychnoi-kultury-u-2022-2023-nr-680509.html>. [in Ukrainian].

5. Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly (2016). [New Ukrainian school. Conceptual principles of secondary school reform]. Б.М.: Б.В., 2016. 34 p. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 02.05.2023

УДК 61:378:811.11:614.23

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.279329>

Любов Гутор, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри латинської та іноземних мов

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Павло Содомора, доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри латинської та іноземних мов

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ПРОФЕСІЙНА АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ: ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІЛЕЙ НАВЧАННЯ ТА ПОТРЕБ СТУДЕНТІВ

Стаття присвячена вивченню відповідності цілей вивчення дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” потребам здобувачів вищої медичної освіти шляхом опитування студентів першого курсу медичних факультетів Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Проведений аналіз засвідчив відповідність навчальних, розвивальних та виховних цілей потребам майбутніх лікарів. Система цілей сприяє реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі як наслідок формування фахової комунікативної готовності до взаємодії у медичному середовищі з фахівцями-медиками та пацієнтами.

Ключові слова: англійська мова за професійним спрямуванням; навчальні цілі; майбутній лікар; медичний університет.

Табл. 1. Рис. 1. Літ. 7.

Lyubov Gutor, Ph.D. (Pedagogy),

Associate Professor of the Latin and Foreign Languages Department,
Lviv Danylo Halyskiy National Medical University

Pavlo Sodomora, Doctor of Science (Philosophy), Professor,
Head of the Latin and Foreign Languages Department,
Lviv Danylo Halyskiy National Medical University

PROFESSIONAL ENGLISH FOR FUTURE PHYSICIANS: CORRESPONDENCE OF ACADEMIC GOALS AND STUDENTS' REQUIREMENTS

The paper aims at researching the correspondence of academic aims of “English for professional purposes” and the professional requirements of future physicians. It involved application of several methods and approaches directed at collecting, calculating and interpreting received survey results of 407 first-year medical students of Danylo Halyskiy Lviv national medical university. The research results are presented as absolute mean values of positive responses as well as their relative number in percent (%). The difference between groups of categorized indices was considered confident for $p < 0.05$. All statistical calculations were performed in the R Studio software. All defined academic aims of English were positively evaluated by the survey